

Studiekvalitetsrapport for 2010 - Det juridiske fakultet

1. INNTAKSKVALITET

Med inntakskvalitet siktes det til studentens forkunnskaper og forutsetninger når de begynner på et studium ved UiO.

a) Vesentlige endringer i søkertall og poenggrenser for opptak

Grunnutdanninger (bachelor- og profesjonsstudier)

Søkertallene ved fakultetet har vært relativt stabile de siste årene. Bachelorprogrammet Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI) hadde i 2010 2,5 primærøkere per studieplass. Tallet for Bachelor i kriminologi var 8,1. Dette er på samme nivå som i 2008 og 2009. Antall primærøkere per studieplass for Masterstudiet i rettsvitenskap var i 2010 på 2,7 i vårsemesteret og 9,7 i høstsemesteret, med et snitt på 6,2. Studiet har hatt en økning i antall primærøkere per studieplass (snitt på 4 i 2008 og 5,8 i 2009). Dette har en sammenheng med reduksjonen i antall studieplasser fra 590 til 400 fra og med 2009.

For DRI var poengsummen ved opptak 47,2 i den ordinære kvoten og 42,3 i primærkvoten. Dette er en liten økning fra 2009, men på nivå med tidligere år. Ved opptak til bachelorstudiet i kriminologi for 2010 var poengsummen i ordinær kvote 52,8 og i primærkvote 46,6. Dette er også på samme nivå som de foregående år.

For masterstudiet i rettsvitenskap var poengsummen i den ordinære kvoten 54,8 i vårsemesteret 2010 og 57,6 i høstsemesteret.¹ Dette er på samme nivå som fjorårets tall (hhv. 54,7 for vårsemesteret 2009 og 58 for høstsemesteret). I primærkvoten var poengsummen 49,6 for vårsemesteret 2010 og 52 for høstsemesteret. Her er tendensen en liten økning fra året før (hhv 48,8 for vårstopptaket 2009 og 51,2 for høstopptaket).

Masterprogrammene

Antall primærøkere per studieplass til de 1-2-årige masterprogrammene varierer fra 0,9 til 13,1. Masterprogrammet i kriminologi har hatt en nedgang fra 2009 (1,9) til 2010 (1,3) mens masterprogrammet i retts sosiologi har hatt små endringer de siste årene. Masterprogrammet i rettsinformatikk ligger på 0,9 og har ingen endring fra i fjor.

De engelskspråklige masterprogrammene viser en jevn økning fra 2007, hvor masterprogrammet i Theory and Practice of Human Rights har høyest antall primærøkere per studieplass med 13,1. LL.M. in Public International Law har 9,1 og Maritime Law 7,8, mens antall primærøkere per studieplass for LL.M in Information and Communication Technology Law er 3,5.

b) Status og utfordringer i rekrutteringsarbeidet

Inntakskvaliteten ved fakultetet er generelt svært høy og fakultetet har ikke igangsatt spesielle tiltak.

¹ Opptak Kilde: FS 16.02.11

2. RAMMEKVALITET

Med rammekvalitet siktes det til kvaliteten på det helhetlige fysiske og psykososiale læringsmiljøet.

a) Iverksatte tiltak innenfor læringsmiljøfeltet

Ingen nye tiltak er etablert i 2010.

b) utfordringer knyttet til behandling av generelle læringsmiljøsaker

LAMU har i 2010 kun behandlet saker som omhandler det fysiske miljøet, og da særlig brannvern. I 2010 gjennomførte fakultetet brannvernrunde på alle lesesalene. Det var spesielt rømningsveier og skilting av disse som ble vurdert. Branningeniør Pål Linberg ledet runden, og fakultetsledelsen, Teknisk Avdeling sentrum og Juridisk Studentutvalg (JSU) var representert. Foruten bedre skilting på enkelte lesesaler, resulterte brannvernrunden også i klargjøring av etasjeansvarliges plikter og ansvar.

c) Klagesaker og varslinger på det fysiske og psykososiale læringsmiljøet

Fakultetet har i 2010 mottatt til sammen 25 klager på det fysiske læringsmiljøet. Det gjelder i hovedsak klager på lav temperatur på lesesalene, problemer med ventilasjon, dårlig renhold og lypærer som er gått. Klagen på fysisk læringsmiljø er videreformidlet til Teknisk Avdeling for oppfølging. Det kan nevnes at fakultetet har hatt noen problemer med klageskjemaet på nettet høsten 2010, slik at det har tatt lengre tid før noen klager er blitt besvart.

Fakultetet har ikke mottatt klager på det psykososiale læringsmiljøet eller varslinger av noe art i rapporteringsperioden.

d) Er det noe som gjenstår i fakultetets implementering av klage- og varslingssystem Nei.

3. PROGRAMKVALITET

Med programkvalitet siktes det til kvalitet i studieplanen og organiseringen av læringsarbeidet.

a) Status for arbeidet med å ta i bruk det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket og for arbeidet med tydeliggjøring av læringsutbytte i studiene

Masterstudiet i rettsvitenskap

Ny studieordning for Masterstudiet i rettsvitenskap vil bli innført fra høsten 2011. Fokuspunkter i programmets læringsmål skal være kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse, i overensstemmelse med begrepsinnholdet disse betegnelsene har i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. I tillegg skal programmets læringsmål beskrive typiske arbeidsfelter for ferdige kandidater samt peke på mindre typiske muligheter i yrkeslivet. Emnedesign i ny studiemodell gjennomføres i henhold til kvalifikasjonsrammeverkets begreper og målsetninger.

Bachelor- og masterprogrammene

Arbeidet med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket er i startfasen. Det tas sikte på å holde et felles informasjonsmøte for programmene i løpet av våren 2011.

b) Status og utfordringer på internasjonaliseringsfeltet*Generelt*

DBH-tallene viser en økning i antall innreisende og utreisende studenter ved fakultetet i 2010. Det er fortsatt et forbedringspotensial når det gjelder antall utreisende studenter. Det forutsetter tidlig og synlig informasjon om studiemuligheter i utlandet og involvering av fagmiljøet i promoteringen av utenlandsstudier.

Studentutvekslingen skal ikke bare være til nytte for den individuelle studenten, men for fakultetet som helhet. Hittil sikres det kun i liten grad en overføring av den kunnskapen og erfaringen som tidligere utvekslingsstudenter og innreisende studenter innehar. Utfordringen er derfor å etablere et system som sikrer at hele fakultetet kan dra nytte av perspektivene utenfra. Arbeidet med ny studieordning har også fokus på denne problemstillingen.

Masterstudiet i rettsvitenskap

I forbindelse med den pågående prosessen ”jusstudiet i endring” har fakultetet blant annet hatt fokus på internasjonalisering. Ved siden av økt studiekvalitet og et større fokus på internasjonal rett, er det også ønske om at omleggingen av jusstudiet også bidrar til økt integrering av de innreisende utenlandske studentene og dermed økt interaksjon mellom egne og innreisende studenter. Det blir obligatorisk med minst ett fremmedspråklig emne.

Bachelor- og masterprogrammene

De norskspråklige studieprogrammene på fakultetet har lagt godt til rette for studieopphold i utlandet. Hittil er det likevel nærmest utelukkende studenter på masterstudiet i rettsvitenskap som benytter seg av et utenlandsopphold. Fakultetet har derfor hatt fokus på å gi økt informasjon og veiledning for studentene. Blant annet ble det etablert en egen utenlandsside på Institutt for kriminologi og rettssosiologis (IKRS) webside og avholdt informasjonsmøter.

c) Status for fakultetets arbeid med etablering eller videreutvikling av fellesgrader

Fakultetet har per i dag ingen fellesgrader.

Nordisk Institutt for Sjørett (NIFS) har siden 2008 vært involvert i etterutdanningsprogrammet North Sea Energy Law. Samarbeidsformen har vært tilnærmet en såkalt fellesgrad. Programmet er i dag ikke akkreditert, men arbeidet med programmet blant de fire partnerne² har fulgt normer og samarbeidsformer tilsvarende et akkreditert joint degree program.

Selv om regelverket for fellesgrader er bedre tilrettelagt ved UiO nå enn tidligere, er dette arbeidet så omfattende og arbeidskrevende at det gjenstår mye før en akkreditert eventuelt fellesgrad kan opprettes.

² Universitetet i Groningen, Universitetet i Oslo, Universitetet i København og Universitetet i Aberdeen

4. UNDERVISNINGSKVALITET

Med undervisningskvalitet siktes det til kvaliteten på undervisning og veiledning slik at studentenes læringsutbytte blir best mulig.

a) **Utfordringer i arbeidet med å bedre undervisningskvaliteten og tiltak som er satt i verk for møte disse utfordringene**

Studenter ved masterstudiet i rettsvitenskap påpeker at de ønsker flere oppgaveinnleveringer og bedre og raskere tilbakemelding på kursoppgaver og fakultetsoppgaver. De ønsker blant annet at fakultetsoppgavene rettes av vitenskapelig ansatte. Kvaliteten på tilbakemeldinger på fakultetsoppgavene er i dag varierende. Det er på det nåværende tidspunkt ikke planlagt endringer når det gjelder rettingen av fakultetsoppgaver. Det bør også understrekes at studentene ikke benytter seg av alle mulighetene de har til oppgaveinnlevering. Det vises for øvrig til punkt 6b i rapporten.

Det er også framkommet ønsker fra studentene om basisgrupper på flere semestre enn det tilbys i dag. Det er et problem å finne nok lærere til å undervise i basisgruppene, og vanskelig å finne tidspunkter for basisgrupper som ikke kolliderer med annen undervisning. Det er foreløpig ikke aktuelt å utvide ordningen ytterligere.

b) **Utvikling av undervisningskvaliteten ved fakultetet i 2010**

Masterstudiet i rettsvitenskap

Fokus for arbeidet med studiekvaliteten i 2010 har vært ny studieordning fra høsten 2011. Målet med omleggingen er å heve studiekvaliteten. Økt kvalitet skal oppnås blant annet med mer lærer/studentkontakt og ved å flytte fokus fra eksamen til undervisning.

Andre sentrale punkter ved ny studieordning er:

- Økt oppmerksomhet på internasjonal rett
- Større valgfrihet
- Bruk av flere undervisnings- og vurderingsformer (eksamensformer)
- Mer etikk- og metodeundervisning
- Eksamen hvert semester, dvs emnene i studiet skal maksimalt være på 30 studiepoeng.

Bachelor- og masterprogrammene

På masterprogrammene i kriminologi og rettsosiologi får studentene fra 2010 tildelt veileder allerede på første semester. Det blir opprettet grupper fra første semester som enten har felles veileder, felles tema eller felles metodevalg for oppgaven. Tanken er å få felles diskusjonforum for problemstillinger studentene treffer på i forbindelse med skrivingen av masteroppgaven etc.

5. RESULTATKVALITET

Med resultatkvalitet siktes det til studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring i forhold til studieplanens mål. Inkluderer også arbeidslivsrelevans.

a) **Studiepoengproduksjonen per programstudent og antallet oppnådde grader**

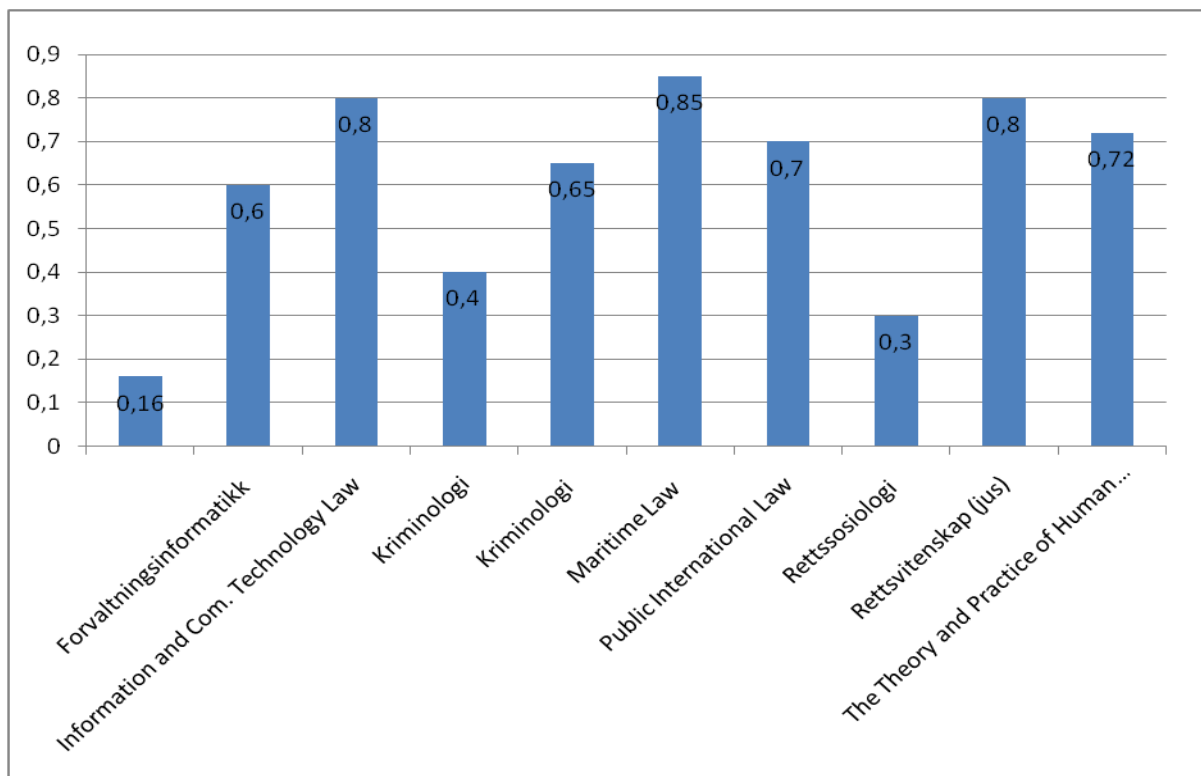
Totalt sett har fakultetet en relativt jevn studiepoengproduksjon fram til 2009. Tallene er noe lavere i 2010, noe som er forventet ettersom antall plasser ved masterstudiet i rettsvitenskap er redusert. Statistikken fra DBH (totalt antall 60 studiepoengenheter) viser også nedgang på masterprogrammene i rettssosiologi, kriminologi og human rights. Det har vært en økning i studiepoengproduksjonen ved LLM-gradene ved fakultetet.

Antallet oppnådde bachelorgrader ligger på samme nivå som tidligere år, mens antall oppnådde mastergrader har gått opp. I 2009 ble det avlagt 478 mastergrader ved fakultetet, i 2010 var tallet 582.

b) Tiltak for å forbedre gjennomstrømmingen

Generelt er inntrykket at gjennomføringsgraden (antall kandidater som gjennomfører studiet pr student som starter) ved fakultetet ligger forholdsvis høyt sammenlignet med andre fakulteter.

Figuren nedenfor viser gjennomføringsgrad for studieprogrammene (kandidater pr student som starter).

For MA rettsvitenskap bør tallet korrigeres for redusert studentantall i 2009. Korrigert tall er ca 0,7.

Det foreslås et minimumstall på 0,6 for gjennomføringsgrad³. Følgende programmer har pr i dag gjennomføringsgrad som er lavere enn minimumsverdien:

- BA Demokrati og rettigheter

³ Bestemt av dekanatet

- MA Forvaltningsinformatikk
- MA Human rights

Rettsvitenskap

Så vel studenter som arbeidsliv er karakterorientert. Dette er noe av forklaringen på at studenter utsetter eksamen, og også tar eksamener om igjen. Begge deler reduserer gjennomstrømmningen. For å bøte på dette ble det fra 2007 innført kvote på gjentak. Man ser klare tendenser til færre gjentak av bestått eksamen. Frem til høsten 2008 var det en gjentakspersent på mellom 14 - 18 % til 1. avdeling. Fra og med vår 2009 har gjentakspersenten sunket til mellom 2,5 til 4,5 % på samme avdeling.

I tillegg medfører det forhold at masterstudiet i rettsvitenskap er organisert i årsheter at enhver forsinkelse gir seg utslag i minst 30 studiepoeng.

Andre programmer ved fakultetet

De engelskspråklige masterprogrammene ved fakultetet har en god gjennomføringsgrad og lite frafall.

Bachelorprogrammet Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI) har slitt med frafall på første studieår, og kravet til informatiske emner oppleves som tungt. Eksamenstall for INF 1000 bekrefter dette. Fra og med høsten 2010 er ikke INF 1000 lenger et obligatorisk emne. Foreslåtte tiltak kan forbedre gjennomføringsgraden med cirka 50 %.

På masterprogrammet i Human Rights ble det fra høsten 2010 foretatt en reduksjon i opptaksrammen til 20 studenter og endringer i undervisningen. Videre foreslås det å endre progresjonsreglene for programmet slik at utsettelse på innlevering av masteroppgaven ikke gis med mindre studenten har gyldig legeerklæring (dette følger av vanlig praksis ved UiO).

6. STYRINGSKVALITET

Med styringskvalitet siktes det til institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

a) Periodiske programevalueringer 2010

I 2010 ble det startet opp periodisk programevaluering av LL.M in ICTL og Master in the Theory and Practice of Human Rights, rapport vil bli innlevert i 2011.

b) Egenvurdering av det samlede studiekvalitetsarbeidet

Det nedlegges et omfattende og godt arbeid på alle avdelingene på rettsstudiet. Fokus for arbeidet med studiekvaliteten i 2010 har vært ny studieordning fra høsten 2011. Målet med omleggingen er å heve studiekvaliteten. Økt kvalitet skal oppnås blant annet med mer lærer/studentkontakt og ved å flytte fokus fra eksamen til undervisning.

Andre sentrale punkter ved ny studieordning er:

- Økt oppmerksomhet på internasjonal rett
- Større valgfrihet
- Bruk av flere undervisnings- og vurderingsformer (eksamensformer)
- Mer etikk- og metodeundervisning

- Eksamen hvert semester, dvs emnene i studiet skal maksimalt være på 30 studiepoeng.

c) Hvordan vurderer fakultetet sitt eget kvalitetssystem?

På masterstudiet i rettsvitenskap er det en utfordring å få formidlet evalueringresultater og tiltak tilbake til studentene. Dette er en bekymring, da det kan føre til evalueringstretthet hos studentene. Lav svarprosent på evalueringer kan være en indikasjon på dette. På fakultetets øvrige programmer er det mindre studentgrupper og god kommunikasjon mellom programledelse, forelesere og studenter.

Per i dag er fakultetets nettsider for kvalitetssikring av studier ute av drift (falt ut ved overgang til nye nettsider). Fakultetet vil arbeide for å få nettsidene på plass igjen i løpet av våren 2011.

For å sørge for økt tilbakemelding til studentene i etterkant av evalueringer, ble det i 2010 besluttet å utarbeide tiltaksplaner i etterkant av referansemøtene på masterstudiet i rettsvitenskap. Dette skal både fungere som et praktisk verktøy for administrasjonen, og som en oversikt over hva som er gjort i etterkant av evalueringsmøtene.

Juridisk studentutvalg har tidligere uttalt seg kritisk til underveisevalueringene, og mener systemet der kun avvik rapporteres videre bør endres. Programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap besluttet i 2010 at det skal nedsettes en arbeidsgruppe for å se på underveisevalueringene. Arbeidsgruppen er fortsatt ikke nedsatt på grunn av høyt arbeidspress i forbindelse med overgangen til nytt studium i rettsvitenskap.

Forslag til endringer og forbedringer

Fakultetet ser gjerne at det blir muligheter for mer fleksibilitet når det gjelder tilsynssensorordningen. På de engelskspråklige masterprogrammer er det få endringer i emnene fra år til år, og programmene er på 1,5 år (ett er på 2 år). På noen programmer evaluerer tilsynssensor de samme emnene annet hvert år, og det fremstår som unødvendig.